

Adeiladau cymunedol, mannau addoli a grwpiau ffydd

- canllaw i etholwyr

Mai 2021

Senedd Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl. Mae'r Senedd, fel y'i gelwir, yn deddfu ar gyfer Cymru, yn cytuno ar drethi yng Nghymru, ac yn dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Gallwch weld copi electronig o'r ddogfen hon ar wefan y Senedd:

www.ymchwil.senedd.cymru

Gellir cael rhagor o gopiâu o'r ddogfen hon mewn ffurfiau hygrych, yn cynnwys Braille, print bras, fersiwn sain a chopiau caled gan:

Senedd Cymru

Tŷ Hywel

Bae Caerdydd

CF99 1SN

Ffôn: **0300 200 6298**

E-bost: **Robin.Wilkinson@Senedd.Cymru**

Twitter: **[@SeneddYmchwil](https://twitter.com/SeneddYmchwil)**

Gwefan: **ymchwil.senedd.cymru**

© Hawlfraint Comisiwn y Senedd Cymru 2021

Ceir atgynhyrchu testun y ddogfen hon am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng cyn belled ag y caiff ei atgynhyrchu'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol na difriol. Rhaid cydnabod mai Comisiwn y Senedd Cymru sy'n berchen ar hawlfraint y deunydd a rhaid nodi teitl y ddogfen.

Adeiladau cymunedol, mannau addoli a grwpiau ffydd

- canllaw i etholwyr

Mai 2021

Awduron:

Robin Wilkinson ac Emma Manning

Trosolwg o'r papur:

Mae'r canllaw cyllid hwn yn cynnwys gwybodaeth am y ffynonellau y gall sefydliadau a grwpiau gysylltu â hwy i ofyn am gymorth ariannol i adeiladu, datblygu, a chynnal a chadw adeiladau cymunedol a mannau addoli. Mae'r canllaw hwn hefyd yn cynnwys gwybodaeth am y ffynonellau cymorth ariannol sydd ar gael i grwpiau ffydd.

Contents

Llywodraeth Cymru.....	1
Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol.....	1
Cadw	1
Grant adeiladau hanesyddol.....	1
Grant henebion a chytundeb rheoli heneb	2
Y Comisiwn Elusennau	2
Adeiladau cymunedol	2
Ymddiriedolaeth Tudor	2
Sefydliad Elusennol Trusthouse.....	3
Sefydliad ASDA	4
Cynllun Rhoddion Gwastraff B&Q.....	4
Sefydliad Rayne	5
Sefydliad Screwfix	5
Mannau addoli a grwpiau ffydd	6
Ymddiriedolaeth Eglwysi Genedlaethol	6
Ymddiriedolaeth Holl Eglwysi Gyfyngedig.....	6
Cronfa Deddf yr Eglwysi yng Nghymru.....	7
Sefydliad Garfield Weston	7

Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen	8
Sefydliad Wolfson.....	8
Cynllun Grant Mannau Addoli Rhestrredig.....	9
Adeiladau hanesyddol	9
Ymddiriedolaeth Idlewild.....	9
Ymddiriedolaeth y Pererin.....	10
Heritage Funding Directory.....	10
Strwythurau Coffa.....	10
Cynllun Grantiau Cofebion	10
Ymddiriedolaeth Cofebion Rhyfel	11
Arian y Loteri	11
Cymorth Awdurdodau Lleol.....	12
Cynghorau Gwirfoddol Sirol.....	14

Llywodraeth Cymru

Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol

Mae'r Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol yn gynllun grant a gaiff ei weithredu gan Lywodraeth Cymru. Mae grantiau ar gael ar ddwy lefel; grantiau bach hyd at £25,000 a grantiau mwy hyd at £250,000. Gellir defnyddio grantiau i wella cyfleusterau cymunedol sy'n ddefnyddiol i bobl yn y gymuned, ac sy'n cael eu defnyddio'n aml ganddynt.

Mae'r Rhaglen yn agored i sefydliadau cymunedol a'r sector gwirfoddol, gan gynnwys mentrau cymdeithasol. Ffocws y rhaglen yw rhoi mwy o gyfleoedd, creu ffyniant i bawb a datblygu cymunedau cydherth lle y mae pobl yn ymgysylltu ac yn cael eu grymuso.

Cynllun grant cyfalaf yn unig yw'r Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol. Mae grantiau ar gael ar gyfer gwella agweddau ffisegol ar gyfleusterau cymunedol; gallai hyn gynnwys tir ac adeiladau. Nid yw'r cynllun yn darparu grantiau ar gyfer costau refeniw.

I gael rhagor o wybodaeth:

Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol

Cadw

Cadw yw gwasanaeth amgylchedd hanesyddol Llywodraeth Cymru. Mae'n gwarchod amgylchedd hanesyddol Cymru ac yn hyrwyddo ei reolaeth gynaliadwy ar gyfer cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol. Mae'n rhoi **cyngor a chymorth** ar asedau hanesyddol gan gynnwys adeiladau rhestredig, henebion cofrestredig a mannau addoli hanesyddol.

Grant adeiladau hanesyddol

Mae'r **Grant Adeiladau Hanesyddol** yn rhaglen grantiau cyfalaf ar gyfer adeiladau hanesyddol, sydd wedi bod yn helpu i gynnal a chadw asedau cymunedol hanesyddol fel neuaddau pentref a chymunedol, a mannau addoli. Oherwydd argyfwng parhaus Covid-19, bydd Cadw yn cysylltu ag ymgeiswyr cyfredol i adolygu'r cynnydd gyda'u ceisiadau. Ar hyn o bryd ni ddarperir manylion i ymgeiswyr newydd.

Grant henebion a chytundeb rheoli heneb

Mae'r **Grant henebion a chytundeb rheoli heneb** yn rhaglen grantiau cyfalaf ar gyfer henebion. Yn yr un modd, nid yw gwefan Cadw yn cynnwys gwybodaeth i ymgeiswyr newydd ar hyn o bryd, ac mae'n dweud y cysylltir ag ymgeiswyr cyfredol maes o law.

I gael rhagor o wybodaeth:

www.cadw.llyw.cymru

Y Comisiwn Elusennau

Mae nifer o ffrydiau cyllido, gan gynnwys y rhai a restrir isod, ar gael i grwpiau sydd â statws elusennol yn unig. Mae gwefan y Comisiwn Elusennau'n rhoi gwybodaeth gynhwysfawr a phecyn ymgeisio i bobl sy'n dymuno cofrestru elusen.

Mae'r Comisiwn Elusennau yn cynnig cyngor ac arweiniad ar y broses ymgeisio, gan gynnwys darparu dogfennau enghreifftiol a help wrth bennu amcanion yr elusen.

I gael rhagor o wybodaeth:

[Y Comisiwn Elusennau](#)

Adeiladau cymunedol

Ymddiriedolaeth Tudor

Ymddiriedolaeth grantiau annibynnol yw Ymddiriedolaeth Tudor, sy'n rhoi cymorth ariannol i sefydliadau cymunedol a gwirfoddol yn y DU. Mae'n canolbwytio'n benodol ar sefydliadau cymunedol, sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phobl sydd ar gyrrion cymdeithas.

Nid oes angen i ymgeiswyr feddu ar statws elusennol ond bydd angen iddynt ddangos y bydd y cyllid yn cael ei ddefnyddio at ddiben elusennol ac y gall yr ymgeisydd ddangos y nodweddion allweddol a nodir yng Nghanllawiau Cyllido Ymddiriedolaeth Tudor.

Mae'r rhan fwyaf o grantiau'n cael eu defnyddio i dalu costau craidd cynnal sefydliad, gan gynnwys cyflogau, gorbenion a chostau rheoli o ddydd i ddydd.

Gall yr Ymddiriedolaeth ddarparu cyllid ar gyfer y meysydd a ganlyn hefyd:

- Costau cyfalaf
- Costau prosiect
- Costau offer

I gael rhagor o wybodaeth:

Canllawiau Cyllido Ymddiriedolaeth Tudor

Ffôn: 020 7727 8522

Gwefan: www.tudortrust.org.uk

Sefydliad Elusennol Trusthouse

Mae Sefydliad Elusennol Trusthouse yn elusen sy'n rhoi grantiau i gefnogi prosiectau mewn cymunedau gwledig a/neu ardaloedd o amddifadedd mewn ardaloedd trefol yn y DU.

Mae'n well gan y sefydliad roi grantiau i sefydliadau rheng flaen sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda phobl mewn angen. Mae'r rhestr isod yn rhoi enghreifftiau o sefydliadau a phrosiectau y mae'n eu hariannu, ond mae ganddo ddiddordeb bob amser mewn clywed am brosiectau gwahanol sy'n cynnig atebion priodol i broblemau lleol.

- Gwasanaethau cymunedol: Gwasanaethau gwybodaeth, cyngor ac arweiniad; cynlluniau trafnidiaeth gymunedol; hyfforddiant cyflogadwyedd; gwirfoddoli; bwyta a byw'n iach; banciau bwyd
- Canolfannau cymunedol: Costau cyflog neu gostau cynnal canolfannau cymunedol neu neuaddau pentref sy'n cynnig amrywiaeth o weithgareddau ar gyfer pob oedran.
- Addysg amgen: Cynlluniau cymorth i bobl ifanc sy'n cael trafferth mewn addysg brif ffrwd; clybiau gwaith cartref; dosbarthiadau addysg atodol i unigolion agored i niwed.
- Pobl ifanc: Clybiau ieuenciad a gwaith ieuenciad datgysylltiedig; clybiau ar ôl ysgol a chlybiau gwyliau

I gael rhagor o wybodaeth:

Who and What We Fund

E-bost: grants@trusthousecharitablefoundation.org.uk

Gwefan: www.trusthousecharitablefoundation.org.uk

Sefydliad ASDA

Mae Sefydliad ASDA yn sefydliad elusennol a chorfforaethol, sy'n canolbwytio ar gefnogi gweithgareddau bach, lleol sy'n cynnwys eu cwsmeriaid yn uniongyrchol; ei nod yw trawsnewid cymunedau a gwella bywydau yn y DU. Isod, gweler y ffyrdd gwahanol y gall y Sefydliad gefnogi cymunedau:

- Grant Cefnogi Cymunedau: Nod y grant hwn yw cefnogi cymunedau drwy gydol y cyfnod clo ym meysydd bwyd, hylendid a llesiant.
- Grantiau Trawsnewid Cymunedau a Gwella Bywydau: Nod y grantiau hyn yw dod â phobl ynghyd mewn cymunedau lleol. Gallai hyn fod drwy gynnig cyfleusterau gwell, rhoi mynediad haws at weithgareddau ar gyfer pob oedran a gallu ac annog pawb i ddathlu'r hyn sy'n bwysig iddo.
- 'Green Token Giving': Nod Green Token Giving yw cefnogi sefydliadau bach, lleol ar lawr gwlad gan gefnogi pobl leol yn y gymuned o amgylch eich siop leol.
- Arian cyfatebol: Gall cydweithwyr hawlio hyd at £300.00 y flwyddyn i gyfateb i'r arian y maent wedi'i godi dros elusennau ac achosion da sy'n bodloni mein prawf cymhwysedd y cynllun
- Argyfwng: Gall Sefydliad Asda ddarparu cymorth ar adegau o argyfwng. Mae hyn yn cynnwys argyfyngau personol fel Tân mewn tŷ neu drychineb ledled y gymuned, fel llifogydd

I gael rhagor o wybodaeth:

www.asdafoundation.org

Cynllun Rhoddion Gwastraff B&Q

Mae B&Q yn gweithredu ei Gynllun Rhoddion Gwastraff yn ei holl siopau yn y Deyrnas Unedig a Gweriniaeth Iwerddon. Mae B&Q yn rhoi cynhyrchion na all eu gwerthu a deunyddiau gwastraff i'w hailddefnyddio. Mae'r cynhyrchion hyn yn cynnwys:

- tuniau o baent wedi'u difrodi ychydig
- torbrennau
- rholiau o bapur wal dros ben
- deunyddiau 'diwedd y gyfres' (**end-of-range**)

Dylai unrhyw gynhyrchion sydd wedi'u rhoi gan B&Q gael eu defnyddio yn y fath fod fel eu bod o fudd i'r gymuned leol a'r amgylchedd.

I gael rhagor o wybodaeth:

www.diy.com

Sefydliad Rayne

Mae Sefydliad Rayne yn rhoi grantiau i sefydliadau elusennol ac nid-er-elw ledled y DU sy'n mynd i'r afael ag amrywiaeth o faterion. Y prif ffocws yw cysylltu cymunedau, adeiladu pontydd rhwng grwpiau ar y cyrion a chymdeithas brif ffrwd, a galluogi unigolion i gyrraedd eu potensial llawn. Bydd Sefydliad Rayne yn ystyried ceisiadau ym meysydd y celfyddydau, iechyd a llesiant, addysg yn ei hystyr ehangaf, a'r rhai sy'n ymdrin â materion cymdeithasol. Mae Sefydliad Rayne yn darparu cyllid ar gyfer cyflogau a phob math o gostau prosiect, costau cynnal cyffredinol neu gostau craidd ac, yn olaf, gostau cyfalaf adeiladau ac offer.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 020 7487 9656

E-bost: info@raynefoundation.org.uk

Gwefan: www.raynefoundation.org.uk

Sefydliad Screwfix

Mae Sefydliad Screwfix yn elusen a sefydlwyd gan y manwerthwr Screwfix. Mae ganddo ddiben clir, sef codi arian i gefnogi prosiectau a fydd yn gwneud gwaith, atgyweirio, cynnal a chadw a gwella eiddo a chyfleusterau cymunedol yn benodol i bobl mewn angen yn y DU.

Mae grantiau hyd at £5,000 ar gael a gellir eu defnyddio ar gyfer nifer o bethau gan gynnwys atgyweirio adeiladau sydd wedi dirywio ac addurno cartrefi pobl sy'n byw gyda salwch ac anabledd.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 01935 414100

E-bost: foundation@screwfix.com

Gwefan: www.screwfix.com

Mannau addoli a grwpiau ffydd

Ymddiriedolaeth Eglwysi Genedlaethol

Sefydliad nid-er-elw yw'r Ymddiriedolaeth Eglwysi Genedlaethol, sy'n annibynnol ar y llywodraeth ac awdurdodau eglwysig. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cefnogi amrywiaeth eang o brosiectau mewn eglwysi, capeli a thai cyfarfod drwy ei rhagleni grant. Mae'r grantiau ar gael i unrhyw fan addoli Cristnogol yn y DU sydd ar agor ar gyfer addoli'n rheolaidd. O atgyweirio to i helpu i osod toiled hygrych - a llawer o brosiectau eraill - gellir defnyddio'r grantiau i helpu i gadw eglwysi ar agor ar gyfer addoli a gweithgareddau cymunedol a chaniatáu iddynt barhau i wasanaethu pobl a chymunedau mewn pob math o ffyrdd. Mae'r Ymddiriedolaeth yn cynnig pedwar math o grant:

- **Cornerstone** - Grantiau mawr ar gyfer prosiectau atgyweirio strwythurol brys a hanfodol gydag o leiaf £100,000 mewn costau amcangyfrifedig, a fydd yn helpu mannau addoli i wrthsefyll gwynt a dŵr, ac ar gyfer gosod ceginau a thoiledau gydag o leiaf £30,000 mewn costau amcangyfrifedig, i wella mynediad i bawb.
- **Gateway** - Grantiau canolig i gefnogi eglwysi wrth ddatblygu eu prosiectau hyd at gam 1 RIBA; cefnogi ymddiriedolaethau eglwysi lleol; a phrosiectau atgyweirio hanfodol rhwng £10,000 a £100,000 mewn costau amcangyfrifedig.
- **Grantiau sylfaen** ar gyfer gwaith cynnal a chadw - Grantiau bach i helpu gyda phroblemau cynnal a chadw ac atgyweirio bach, brys neu i wneud gwaith ymchwilio bach sy'n costio hyd at £10,000.
- **Micrograntiau gwaith cynnal a chadw ataliol** - Micrograntiau i helpu gyda chost gwasanaethau cynnal a chadw.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: (0)20 7222 0605

E-bost: info@nationalchurchestrust.org

Gwefan: www.nationalchurchestrust.org

Ymddiriedolaeth Holl Eglwysi Gyfyngedig

Mae Ymddiriedolaeth Holl Eglwysi Gyfyngedig yn un o'r elusennau mwyaf yn y DU sy'n rhoi grantiau. Mae'n helpu gyda gwaith atgyweirio, adfer, gwarchod a gwella adeiladau eglwysig, eglwysi cadeiriol a mannau addoli Cristnogol eraill, yn enwedig pan fo'r newidiadau'n cefnogi defnydd ehangach gan y gymuned. Mae'r grantiau

hefyd yn galluogi elusennau ac eglwysi Cristnogol i helpu'r rhai mwyaf agored i niwed ac yn mynd i'r afael â phroblemau cymdeithasol, gan gynnwys digartrefedd, tlodi, newid hinsawdd a chydlyniant diwylliannol. Mae'r grantiau, fel arfer, ar gael i ariannu prosiectau cyfalaf ac offer, nid cyflogau na chostau cynnal. Mae'r rhagleni grantiau'n cynnwys:

- Grantiau larymau to – gwarchod eglwysi rhag achosion o ddwyn metel.
- Grantiau treftadaeth - helpu i feithrin a diogelu sgiliau cynaliadwy i ofalu am amgylchedd hanesyddol y DU ac Iwerddon.
- Grantiau trawsnewidiol - darparu cyllid i sefydliadau Cristnogol wneud newid sylweddol o ran eu gallu, eu cyrhaeddiad, eu heffaith a'u twf ysbrydol, gan eu galluogi i greu cysylltiadau â llawer mwy o bobl a chymunedau a fydd yn elwa o'u gwaith.
- Grantiau rheolaidd – helpu i gefnogi amrywiaeth o weithgareddau sy'n canolbwytio ar weithredu cymdeithasol, gwella ymgysylltiad cymunedol, gweinidogaeth, cenhadaeth, allgymorth ysgolion a cherddoriaeth a llawer mwy.
- Grantiau Methodistaidd - darparu grantiau i eglwysi Methodistaidd gynnal prosiectau datblygu adeiladau sy'n canolbwytio ar dwf eglwysi, ymgysylltiad cymunedol a gwella hygyrchedd.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 01452 873189

E-bost: atl@allchurches.co.uk

Gwefan: www.allchurches.co.uk

Cronfa Deddf yr Eglwysi yng Nghymru

Mae Cronfa Deddf yr Eglwysi yng Nghymru yn ymddiriedolaeth elusennol. Diben yr ymddiriedolaeth yw rhoi grantiau o natur ddyngarol at amrywiaeth eang o ddibenion, gan gynnwys adfer a chynnal a chadw mannau addoli a mynwentydd. Dylai unigolion gysylltu â'u hawdurdod lleol i gael gwybodaeth am feini prawf cymhwysedd a blaenoriaethau cyllido cyfredol yr ymddiriedolaethau.

Mae gwybodaeth gyswilt awdurdodau lleol ar gael ar ddiwedd y canllaw hwn.

Sefydliad Garfield Weston

Mae Sefydliad Garfield Weston Elusen yn dyrannu grantiau i elusennau cofrestredig yn y DU. Mae hefyd yn croesawu ceisiadau gan sefydliadau ffydd sydd naill ai wedi'u heithrio dan ganllawiau'r Comisiwn Elusennau neu sy'n elusennau

Canllaw i etholwyr: Adeiladau cymunedol, mannau addoli a grwpiau ffydd

cofrestredig. Mae'r Sefydliad yn dyfarnu grantiau i'r rhai sy'n gweithio dan nifer o categoriâu eang, gan gynnwys:

- Y gymuned: Mae'r Sefydliad yn falch o roi nifer sylweddol o grantiau bob blwyddyn i brosiectau cymunedol, y mae llawer ohonynt yn dibynnu ar amser ac ewylls da gwirfoddolwyr.
- Ffydd: Mae'r Sefydliad yn cefnogi cymunedau drwy ddarparu arian ar gyfer prosiectau ymarferol fel cyfleusterau mewn mannau addoli a gweithgareddau cynhwysol ar gyfer y gymuned ehangach.

Mae'r mathau o grantiau y mae'r Sefydliad yn eu rhoi, beth bynnag yw eu maint, yn tueddu i ddod dan un o dri chategori - cyfalaf, refeniw a gwaith prosiect.

I gael rhagor o wybodaeth:

Canllawiau ymgeisio

Ffôn: (020) 7399 6565

E-bost: admin@garfieldweston.org

Gwefan: www.garfieldweston.org

Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen

Mae Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen yn cefnogi capeli ac eglwysi ym mhob rhan o Gymru yn rheolaidd drwy gynnig grantiau i adnewyddu a datblygu eu hadeiladau. Gellir gwneud cais am gymorth ar gyfer atgyweiriadau a gwelliannau sy'n ymwneud â phrif adeilad yr eglwys, y festri a neuadd yr eglwys, ond rhoddir blaenoriaeth i welliannau yn hytrach na chynnal a chadw'r adeiladwaith. Ni ddyfernir grantiau ar gyfer mynwentydd/gwaith y tu allan, nac ar gyfer adfer a phrynu organau eglwys.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 01970 612806

Gwefan: www.ymddiriedolaethjamespantyfedwen.org.uk

E-bost: POST@JAMESPANTYFEDWEN.CYMRU

Sefydliad Wolfson

Mae Sefydliad Wolfson yn elusen dyfarnu grantiau sy'n cynnig cymorth ariannol ar gyfer gwaith adeiladu newydd, gwaith adnewyddu ac offer mewn amrywiaeth eang o feisydd gan gynnwys gwyddoniaeth a meddygaeth, iechyd ac anabledd, addysg, treftadaeth a'r celfyddydau a'r dyniaethau.

Dan y rhaglen grantiau **Funding for Places**, mae'r Sefydliad yn helpu gyda gwaith cadwraeth ac adfer mannau addoli sydd ag arwyddocâd hanesyddol a phensaerniol eithriadol. Dyfernir cyllid ar gyfer mannau addoli drwy ddau lwybr: Grantiau atgyweirio adeiladwaith ar gyfer eglwysi a chyllid adeiladau a thirweddau hanesyddol.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 020 7323 5730

E-bost: grants@wolfson.org.uk

Gwefan: www.wolfson.org.uk

Cynllun Grant Mannau Addoli Rhestredig

Mae'r Cynllun yn rhoi grantiau i gyfrannu at y TAW yr eir iddi wrth gynnal a chadw ac atgyweirio adeiladau rhestredig a ddefnyddir yn bennaf ar gyfer addoli gan y cyhoedd. Mae'r cynllun yn cynnwys atgyweiriadau i adeiladwaith, ynghyd â ffioedd proffesiynol cysylltiedig, ynghyd ag atgyweirio cloiciau tyred, corau, clychau ac organau pib.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 0800 500 3009

Gwefan: www.ipwscheme.org.uk

Adeiladau hanesyddol

Ymddiriedolaeth Idlewild

Mae Ymddiriedolaeth Idlewild yn darparu cymorth ariannol i brosiectau sy'n ymwneud ag annog y celfyddydau perfformio, celfyddydau gweledol a'r celfyddydau cain, datblygu addysg yn y celfyddydau a gwarchod adeiladau ac eitemau o ddiddordeb hanesyddol neu bwysigrwydd cenedlaethol. Fodd bynnag, nid yw'r Ymddiriedolaeth yn ariannu gwaith newydd mewn prosiect adfer, fel systemau gwresogi newydd, anecsa'u neu gyfleusterau.

Mae grantiau hyd at £5,000 ar gael i elusennau cofrestredig yn y DU neu elusennau sydd wedi'u heithrio'n gyhoeddus.

Canllaw i etholwyr: Adeiladau cymunedol, mannau addoli a grwpiau ffydd

I gael rhagor o wybodaeth:

E-bost: info@idlewildtrust.org.uk

Gwefan: www.idlewildtrust.org.uk

Ymddiriedolaeth y Pererin

Mae Ymddiriedolaeth y Pererin wedi ymrwymo i warchod treftadaeth unigryw'r Deyrnas Unedig er budd cenedlaethau'r dyfodol. Prif bwyslais yr Ymddiriedolaeth yw prosiectau sy'n gwarchod adeiladau hanesyddol, henebion a chasgliadau.

Ceir rhagor o fanylion am yr hyn y mae'r Ymddiriedolaeth yn ei ariannu a faint o arian sydd ar gael yn y ddogfen **canllawiau cyllido**.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 020 7834 6510

E-bost: info@thepilgrimtrust.org.uk

Gwefan: www.thepilgrimtrust.org.uk

Heritage Funding Directory

Mae'r Heritage Funding Directory yn ganllaw am ddim ar y cymorth ariannol sydd ar gael i unrhyw un sy'n ymgymryd â phrosiectau treftadaeth sy'n gysylltiedig â'r DU. Mae hwn yn fan cychwyn defnyddiol ar gyfer canfod ffynonellau cyllid yn y sector ac argymhellir eich bod yn mynd i wefan y cyllidwr yn uniongyrchol i weld y wybodaeth ddiweddaraf.

Mae'r cyfeirlyfr yn cynnwys adeiladau hanesyddol, tirweddau, parciau a gerddi, mynwentydd, treftadaeth ddiwydiannol, archifau, eglwysi hanesyddol, amgueddfeydd, archaeoleg, yr amgylchedd, sgiliau treftadaeth, cadwraeth a mwy.

I gael rhagor o wybodaeth:

www.heritagedirectoryuk.org

Strwythurau Coffa

Cynllun Grantiau Cofebion

Mae gan y Cynllun Grantiau Cofebion, a ariennir gan Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon Llywodraeth y DU, gyllideb flynyddol tua £500,000 ac mae ar waith yng Nghymru. Mae'r Cynllun yn rhoi grantiau tuag at y TAW a delir gan elusennau cofrestredig (a grwpiau ffydd sydd wedi'u heithrio rhag cofrestru fel elusennau), wrth adeiladu, atgyweirio a chynnal a chadw strwythurau coffa cyhoeddus.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 0845 013 6601

Gwefan: www.memorialgrant.org.uk

Ymddiriedolaeth Cofebion Rhyfel

Mae'r Ymddiriedolaeth Cofebion Rhyfel yn gweithio i warchod a chadw cofebion rhyfel yn y DU. Mae'r elusen yn rhoi cyngor am ddim i unrhyw un, yn ogystal â chynnal cynlluniau grantiau i gefnogi prosiectau atgyweirio a chadwraeth.

I gael rhagor o wybodaeth:

Ffôn: 020 7233 7356

E-bost: conservation@warmemorials.org neu grants@warmemorials.org

Gwefan: www.warmemorials.org

Arian y Loteri

Mae cangen Cymru o **Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol** yn darparu arian ar gyfer amrywiaeth o brosiectau gwahanol sy'n cyflawni'r blaenorriaethau a nodir mewn polisiau a osodwyd gan Lywodraeth Cymru.

Mae gan Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol opsiwn i chwilio drwy **Raglenni Ariannu** i alluogi unigolion a grwpiau cymunedol i ddod o hyd i arian ar gyfer amrywiaeth o brosiectau gwahanol.

Gellir cysylltu â Llinell Gyngor Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol ar **029 2168 0214** neu wales@tnlcommunityfund.org.uk

Cymorth Awdurdodau Lleol

Gall y cymorth amrywio rhwng pob awdurdod lleol, felly dylai unigolion gysylltu â'u hawdurdodau lleol perthnasol i gael gwybod pa gyllid sydd ar gael yn eu hardal.

Isod, ceir manylion cyswllt y 22 awdurdod lleol yng Nghymru.

- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent**
Ffôn: 01495 311556
E-bost: cymraeg@blaenau-gwent.gov.uk
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr**
Ffôn: 01656 643643
E-bost: talktous@bridgend.gov.uk
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili**
Ffôn: 01443 815588
E-bost: info@caerphilly.gov.uk
- **Cyngor Caerdydd**
Ffôn: 02920 872088 (Cymraeg)
02920 872087 (Saesneg)
E-bost: c2c@cardiff.gov.uk
- **Cyngor Sir Gâr**
Ffôn: 01267 234567
E-bost: galw@sirgar.gov.uk
- **Cyngor Sir Ceredigion**
Ffôn: 01545 570881
E-bost: grantiaucyllid@ceredigion.gov.uk
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy**
Ffôn: 01492 574000
E-bost: gwybodaeth@conwy.gov.uk
- **Cyngor Sir Ddinbych**
Ffôn: 01824 706000
E-bost: gwasanaethcwsmer@sirddinbych.gov.uk
- **Cyngor Sir y Fflint**
Ffôn: 01352 752121
E-bost: gwasanaethaucwsmer@siryfflnt.gov.uk

- **Cyngor Gwynedd**
Ffôn: 01766 771000
Ffurflen ymholiad
- **Cyngor Sir Ynys Môn**
Ffôn: 01248 750057
E-bost: [Tudalen gysylltiadau](mailto:Tudalen.gysylltiadau)
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful**
Ffôn: 01685 725000
E-bost: gwasanaethauigwsmeriaid@merthyr.gov.uk
- **Cyngor Sir Fynwy**
Ffôn: 01633 644644
E-bost: cyswllt@monmouthshire.gov.uk
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot**
Ffôn: 01639 686868
E-bost: contactus@npt.gov.uk
- **Cyngor Dinas Casnewydd**
Ffôn: 01633 656656
E-bost: info@newport.gov.uk
- **Cyngor Sir Penfro**
Ffôn: 01437 764551
E-bost: ymholiadau@sir-benfro.gov.uk
- **Cyngor Sir Powys**
Ffôn: 01597 827460
E-bost: customerservices@powys.gov.uk
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf**
Ffôn: 01443 425005
Ffurflen ymholiad
- **Dinas a Sir Abertawe**
Ffôn: 01792 636000
E-bost: [Tudalen gysylltiadau](mailto:Tudalen.gysylltiadau)
- **Cyngor Bro Morgannwg**
Ffôn: 01446 700 111
Ffurflen ymholiad
- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen**
Ffôn: 01495 762200
E-bost: calltorfaen@torfaen.gov.uk

- **Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam**
Ffôn: 01978 292000
Ffurflen ymholiad

Cynghorau Gwirfoddol Sirol

Bydd y Cyngor Gwirfoddol Sirol perthnasol yn gallu cynggori unigolion ar ffynonellau cymorth ariannol ar gyfer yr ardal benodol honno.

Mae gwefannau'r rhan fwyaf o Gynghorau Gwirfoddol Sirol yn darparu taflenni ffeithiau cyllid. Gellir eu gweld ar eu gwefannau.

- Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Gwent
Ffôn: 01633241550
E-bost: info@gavo.org.uk
Gwefan: www.gavowales.org.uk
- Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Pen-y-bont ar Ogwr
Ffôn: 01656 810400
E-bost: bavo@bavo.org.uk
Gwefan: www.bavo.org.uk/cy/
- Cyngor Trydydd Sector Caerdydd
Ffôn: 029 2048 5722
E-bost: enquiries@c3scv.org.uk
Gwefan: www.c3sc.org.uk
- Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Gâr
Ffôn: 01267 245555
E-bost: info@cavs.org.uk
Gwefan: cavs.org.uk/?lang=cy
- Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Ceredigion
Ffôn: 01570 423232
E-bost: gen@cavo.org.uk
Gwefan: www.cavo.org.uk/cy/
- Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy
Ffôn: 01492 534091
E-bost: mail@cvsc.org.uk
Gwefan: www.cvsc.org.uk/cy/

- Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych
Ffôn: 01824 702441
E-bost: office@dvsc.co.uk
Gwefan: www.cggsdd.co.uk/
- Cyngor Gwirfoddol Lleol Sir y Fflint
Ffôn: 01352 744000
E-bost: info@flvc.org.uk
Gwefan: www.flvc.org.uk/cy/
- Gwynedd
Ffôn: 01286 672626
E-bost: ymholiadau@mantellgwynedd.com
Gwefan: www.mantellgwynedd.com
- Ynys Môn – Medrwn Môn
Ffôn: 01248 724944
E-bost: post@medrwnmon.org
Gwefan: www.medrwnmon.org
- Gweithredu Gwirfoddol Merthyr Tudful
Ffôn: 01685 353900
E-bost: enquiries@vamt.net
Gwefan: vamt.net/cy/
- Cyngor Gwasanaeth Gwirfoddol Castell-nedd Port Talbot
Ffôn: 01639 631246
E-bost: info@nptcvs.org.uk
Gwefan: www.nptcvs.wales/
- Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Benfro
Ffôn: 01437 769422
E-bost: enquiries@pavs.org.uk
Gwefan: www.pavs.org.uk
- Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Powys
Ffôn: 01597 828675
E-bost: Ffurflen_ymholiad
Gwefan: <https://www.pavo.org.uk/cy/hafan.html>
- Rhondda Cynon Taf - Interlink
Ffôn: 01443 846200
E-bost: sjames@interlinkrct.org.uk
Gwefan: www.interlinkrct.org.uk/cy/

- Cyngor Gwasanaeth Gwirfoddol Abertawe
Ffôn: 07943 189265
E-bost: scvs@scvs.org.uk
Gwefan: www.scvs.org.uk
- Cynghrair Gwirfoddol Tor-faen
Ffôn: 01495 365610
E-bost: info@tvawales.org.uk
Gwefan: www.tvawales.org.uk
- Gwasanaethau Gwirfoddol Morgannwg
Ffôn: 01446 741706
Gwefan: www.gvs.wales/
- Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Wrecsam
Ffôn: 01978 312556
E-bost: info@avow.org
Gwefan: www.avow.org